

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair olan 2847 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Nafia, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/761)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/1073

30 - III - 1937

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair olan 2847 sayılı kanunun bazı maddelerinin tadili hakkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 24 - III - 1937 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

Esbabı mucibe

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin; millî ve iktisadî kalkınmayı temin maksadile disiplinli ve prensipli çalışmasının ve bu gayeyi elde etmeye matuf bilcümle tedbirleri almış ve almakta bulunmuş olmasının verimli ve feyizli bir eseri olarak yurdumuzun ziraî, ticarî, ve iktisadî hayatta şükranla görülen ve mütemadiyen artan bir inkişaf baş göstermiştir, ve bu inkişafın tabii bir neticesi olarak da memleketin umumî münakalât işlerinde büyük ve semereli faaliyetler belermiştir.

Ezcümle yeni, yeni hatların da katılmasıyla mütemadiyen büyüyen ve bu itibarla da bir hususi bir ehemmiyet kesbeden Devlet demiryolları şebekesi üzerinde trafik gün geçtikçe artmış ve inkişaf etmiştir.

Bu vaziyet doğrudan doğruya memleketin ticarî ve iktisadî hayatı ile alâkadar olduğundan ki, umumî ihtiyaçların vaktinde karşılanabilmesi için malî, idarî, ve fennî bakımlardan her türlü tedbirlerin alınması, lüzumlu ve faideli görülen islahat ve tadilatın vaktinde yapılması günlük iş olarak zaruri bir hale gelmiştir.

Görülen işin hususiyet ve ehemmiyeti ve memleketin ticarî ve iktisadî hayatında oynadığı rolün büyüklük ve tesiri, hiç şüphe yok ki, bu idarenin her şubesine aid işlerin büyük bir ciddiyet ve ihtisasla, enerjik bir emniyet ve intizamla görülmesini ve bunun için de idarenin liyakatli, emniyetli, tecrübeli, yüksek tahsilli ve itimat edilebilir elemanlarla tehziz ve takviyesini ve bu maksad için de bazı tadilat yapılmasını icab ettirmiştir.

Halbuki Devlet demiryolları memur ve müstahdemlerinin ücretlerinin tesbitine dair olan 2847 sayılı kanunun koyduğu bazı kayid ve şartlar, idareyi bu gayeden uzak bırakmış ve nitekim ilk hizmete alacak yüksek tahsilli genç, münevver, kabiliyetli kimselere ve bazı meslek ve ihtisas sahiblerine 97 liradan fazla para vermemek mecburiyetiyle karşılaşmış ve bu ücret ise gerek iktidarları ve gerekse tahsilleri bakımından bir çok kimseleri tatmin etmediğinden idare bu gibi değerli memurların bilgi ve tecrübelerinden mahrum kalmak vaziyetine düşmüştür.

Hiç şüphe yoktur ki bu vaziyetin devamı günden güne büyüyen ve kendisinden en verimli işler beklenen ve o nisbette de ağır mesuliyetler taşıyan Devlet demiryolları idaresinin mühim ve mütenevvi hizmet ve vazifelerinden bir çoğunun orta ve ilk tahsili ellerde kalmasını mucib olacaktır. İşte bu sebebledir ki muktazi tedbirlerin zamanında alınmış olması için 2847 sayılı kanunun bazı hükümlerinin tadiline katî lüzum ve zaruret görülmüştür. Şöyle ki:

1 neî maddenin tadili esbabı mucibesi:

Bu maddedeki (Devlet demiryolları ve limanları işletme umumî müdürlüğü daimî) ibaresinden sonra (ve müseccel) kaydı konmuştur. İdaremizde daimî olan memur ve müstahdemlerin müseccel olmaları iktiza ettiğine ve esasen 2454 sayılı tekaüd kanununun 1 neî maddesi de daimî memurluğu (sicilli mahsusunda kayıtlı memur) diye anlattığına göre daimî ile müseccellikten her ikisinin de hak ve imtiyaz bakımından bir manada ve muvakkatlık mukabili olarak tavzihi lüzumlu görülmüştür.

2 neî maddenin tadili esbabı mucibesi:

Bu maddenin 3 neî fıkrası, ibarenin devam ve teselsülü itibarile stajiyer müstahdemi, Fevkalâde ahvalde çalıştırılan muvakkat amele ücretleri esasına bağlamakta ve halbuki kanun daimî memurları - namzedler de dahil - bir cevvel çerçevesine alarak bu meyanda stajiyeri nazarı dikkate almamakta olduğundan burada zikri geçen stajiyer müstahdem kaydinden maksadın ne olduğu anlaşılammakla beraber (müstahdem) tabirinin anlamından bunun daha çok işçi sınıfına aid olması istidlâl edilmektedir. Bu takdirde idare işe alacağı her hangi bir memurun kıymeti maddiye ve maneviyesini ölçmeden yani stajiyer olarak alıp denemeden, tanımadığı bir memuru müseccel olarak işe almak vaziyetine düşmekte ve böylece o memuru idareye ilk intisabından itibaren imtiyazlı memurlar arasına sokmaktadır. Bu mahzurun ortadan kaldırılması için burada idareye stajiyer memur alabilmek salâhiyetini veren sarahat konulmuştur. Amele vaziyetlerine gelince yine bu kanunun 6 neî maddenin 1 neî fıkrasındaki sarahate göre ilk hizmete alınacaklara girecekleri derecenin asgarî ücretinin verilmesi şart olduğuna göre her hangi bir mntakasında işe alınacak kadro karşılığı ameleye de bu mecburiyet dahilinde asgarî 110 kuruş yevmiye verilmektedir. Halbuki mahallî icablar her yerde aynı olmadığından bu takdirde meselâ 70 kuruşla ve belkide daha aşağı bir ücretle işe alınabilecek bir ameleye yüksek bir yevmiye vermek suretile idare mutazarrır olmaktadır. Binaenaleyh fevkalâde ahvalde alınan muvakkat ameleler gibi ahvali tabiiyede kadro karşılığı alınacak ameleye de bidayeti intisablarında muvakkaten iş verebilmek salâhiyetini, Nafia vekâletinin vereceği talimat dahilinde müdüriyeti umumîyeye bırakılması tasarruf ve maslahat bakımından faydeli olacağı gibi müsecceliyet imtiyazından istifade etmek düşünceleri altında bazan da muvakkat işe ekseri mntakalarda rağbet bulunamadığı bu gibi hallerde 110 kuruş yevmiye verilerek daimî amele almak mahzurunu ortadan kaldırmak için 19 neî dereceye asgarisi 80 kuruştan başlayan sınıf 3 amelelik kademesi ilâve edilmiştir.

3 neî maddenin tadili esbabı mucibesi:

Yukarıda da izah edildiği ve hile bidayeten hizmete alınacakların ne gibi vasıfları haiz olmaları lâzım geldiği bu kanunda zikredilmemiş olduğundan tatbikatta kabiliyeti ve tecrübeli elamanlarla idarenin takviyesi kabil olamamış ve ilk hizmete giriş tabirinden ne Devlet ve ne de idare hizmetlerinde bulunmamış olanların kastedilmiş olacağı düşünülerek bu maddenin A, B, C ve D fıkralarına göre ve dereceleri de eskisine nazaran birer derece yüksek tutulmak suretile yazılmıştır.

Aynı zamanda idarenin hususiyet ve ehemmiyeti ve idarî zaruret ve icablar göz önüne alınarak bu maddeye meslekî ihtisaslara binaen bir derece yukarıya bidayeten memur alınabileceği kaydı ilâve edilmiştir.

2847 sayılı kanunda, vaktile idare hizmetinde bulunmuş olanlardan tekrar idare hizmetine alınmaları hakkında bir kayid ve işaret olmadığı için bunlardan da kanunun 3 neî maddesine tevfikeyen bidayeten hizmete alınmaları gibi muameleye tâbi tutulması icab etmiştir. Halbuki bu kabil kişiler arasında vaktile daha yüksek derecelerde bulunarak hizmetleriyle, ihtisas ve tecrübeleri idareyi memnun bırakmış olanlar mevcut bulunmaktadır.

10 haziran 1930 tarihli ve 163 numaralı tefsir kararı; maaşatın tevhid ve teadülü hakkındaki kanuna merbut kadro cetvelinde derecesi tasrih edilen bir memuriyette vaktile bulunmuş olanlar mezkûr kanunun neşrinden sonra aynı memuriyete veya aynı derecenin tam muadili bir memuriyete tayin olundukları takdirde o derece için tesbit edilen maaşları alacaklarını tasrih ettiğinden bu hüküm esasen 1452 numaralı tekaüd kanununun emrû işaretile yapılmış olan Devlet Demiryolları barem kanununa tâbi memur ve müstahdemlere de tatbik ve teşmilini teminen bu madde tadil edilmiştir.

6 nci maddenin tadili esbabı mucibesi:

Bu maddenin ikinci fıkrası (Her dereceye tekabül eden aylık o derece vazife içindir) kaydini taşımaktadır. Halbuki tatbikatta bunun mutlak olarak hükmünü yerine getirmek aşağıda gösterilen sebeplerden dolayı kabil olamamaktadır:

A) Bir dereceden fazla yapılan terfilerde işbu kanunun 8 nci maddesi hükümleri dahilinde terfi eden memura, müddetini doldurmamışsa, yeni geçtiği derecenin ücreti verilmediği için vazife ile ücret karşılaşmamaktadır.

B) Keza derece tenzillerinde de aynı vaziyet mevcuttur.

C) Bidayeten hizmete alınanlar bu kanunun 3 ncu maddesi hükümleri dahilinde tahsillerine göre derece ile mukayyed bulunduğu ve halbuki meslek itibarile görecekları vazifelerin daha yüksek derecelerde bulunmasına binaen bu gibiler de yine vazife ile ücret tekabül etmemektedir. Bu mahzurların ortadan kaldırılması için bu fıkranın tamamen tayyine lüzum görülmüştür.

Yine aynı maddenin son fıkrası (İnzabatî kararlar veya idarî kabiliyetsizlik ve yahud kendi arzusu ile buldukları dereceden aşağı bir vazifeye kaldırılanlar için evvelki dereceleri müstesab bir hak teşkil etmez) hükmü ihtiva etmekte ise de sıhî sebeplerle veya idarî lüzumlar üzerine vaki olacak derece tenzillerinde bunlara verilecek yeni ücretler hakkında bir kaydi taşımamaktadır. Aynı zamanda bunu icab ettiren sebeplerin mahiyeti ve gerek sureti tekevvünü itibarile yekdiğerlerinden farklı buldukları halde hepsi aynı hükme bağlanmış bulunmaktadır. Sebeplerin mahiyetine göre ayrı hükümlere tâbi tutulmaları adâlet kaidelerine de uygun olacağı için bu babda iki hüküm esas kabul edilerek bu yolda tadilat yapılmıştır.

8 nci madde tadili esbabı mucibesi :

İşbu kanunun 2 nci maddesinin tadili esbabı mucibesinde de yazıldığı veçhile umumî müdür-lüğü, stajyer memur ve müstahdem alabilmek selâhiyeti istenildiğine ve stajyerlerin de bu müddet zarfında gösterecekleri kabiliyet, hak kazanacakları ücrete esas tutulacağına göre esasen kanunun da umemur namzetleri için istisnaî olarak kabul ettiği hükmün bunlara da teşmili cihetine gidilmiştir.

Gerek 2 ve gerek 3 numaralı cetvellerin bazı maddelerinde aşağı derecenin azamisi, mafevk derecenin asgarisinden fazla olarak tesbit edilmiş olduğundan terfi için kanunun tayin ettiği formülün aynen bu gibilere tatbiki halinde terfi dolayısıyla bir zamma müstahak olduğu gibi ayrıca memur ve müstahdem almakta olduğu ücretten tenzilât yapmak gibi terfiden beklenen maksad ve gayeye uymayan bir muamelenin tatbiki icab etmektedir. İşte hem bu mahzuru kaldırmak ve hem de formül hükmünün bunlar hakkında da tatbikini temin etmek için bu maddeye ayrıca bir hüküm konmuş ve aynı sebep ve zaruretle 2 numaralı cetvelin 3, 4 ve 5 nci maddelerine, terfilerde en az artma miktarı olarak birer lira ilâve edilmiştir.

10 ncu maddenin tadili esbabı mucibesi:

Bu maddede hizmet mebdeleri Devlet demiryolları idaresinin teşkil edildiği 25 mart 1920 olarak gösterilmiştir. Halbuki 25 mart 1920 tarihi 932 bütçe kanununun 8 nci maddesinde de gösterildiği veçhile Devlet demiryolları idaresinin değil, Millî Hükûmetin Anadolu hattına vaziyet ettiği tarih olduğundan bu zuhul yukarıda zikri geçen bütçe kanunu esasları dahilinde tashih edilmiştir.

11 nci maddenin tadili esbabı mucibesi:

İşbu kanun memuriyetleri A, B, C, D serileri olmak üzere 4 seri üzerinden tasnif etmiş ve her seriye girecek veya geçirilecekler için tahsil derecelerini esas kabul eylemiştir. Bu kayid ve şart altında C. serisine orta, B. serisine lise ve muadili meslek ve A. serisine de Yüksek mekteb mezun-

ları geçirilebiliyordu. Bu kayid keyfiyeti demiryolları gibi nazarilikten olduğu kadar ameliliklerden de istifade etmek zaruret ve mevkiinde bulunan bir teşekkülü ana hatlarında yürüyebilmekten menetmekte ve meselâ: İlk tahsili olarak fabrikaya alman çirakları alâmeratibilim kat ve terfi edecekleri işçi muavinliği, işçilik ve ateşçilikten sonra ser değiştirmesi itibarile mezun ateşçilik ve makinistlik ve daha yukarı derecata geçirilmelerinemüsaid bulunmakta idi. Misal olarak ile aldığımız bu mahzur diğer sınıflar için de vaki bulunduğundan idare mekanizmasının mefluç bir hale gelmesini bati olan bu hüküm muaddel maddede yazılan şekilde değiştirilmiştir.

Muvakkat 2 nei maddenin tadili esbabı mucibesi:

Kanunun muvakkat 2 nei maddesi; kanunun mevki meriyete girdiği tarihte aldırđı ücret kanunun hükümlerine göre gireceği derecenin azamisini geçtiği takdirde fazlasının hakkı mükteseb olarak bir sene verilmesini kabul etmiştir. Fılvaki senesi içinde yapılabilecek terfilerde bu fazlalığın mahsub edilmesini tasrih etmişse de kadro vaziyeti dolayisile ekseriya terfiler yapılamadığı için memurun senelerce süren hizmetine mukabil hak kazandığı ücreti tenzile tâbi tutulmuş ve âdeta kendisi bir cezaya düçar edilmiş vaziyeti hâsıl olacaktır. İşte buna mahal vermemek için bu fazlalığı ilk terfi tarihine kadar mükteseb hak olarak alması ve terfiden mütevellid ücret fazlalığı bu mükteseb hak miktarından eksik bulunduğu takdirde bunun muvakkat 3 neu madde mucibince ileride hak kazanacağı kademe zamlarına mahsub edilmek üzere aynen verilmesini teminen bu madde bu esaslar dairesinde tadil edilmiştir.

Nafra encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafra encümeni

Karar No. 10

Esas No. 1/761

6 - IV - 1937

Yüksek Reisliğe

Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair olan 2847 sayılı kanunun bazı maddelerinin tadili hakkında Maliye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 24 - III - 1937 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Nafra vekili Ali Çetinkaya encümünde hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Millî sermaye ile yapılan ve ecnebî şirketlerin den satın alınan hatlarla bu gün Devlet Demiryollarının kilometre miktarı arttığı nisbette münakalât ta artmış grafikleri ehemmiyetli ve müsbet ilerleme göstermiştir.

İdarenin vazifesini hakkile yapabilmesi için memurlarının daha yüksek tahsilli ve mütehassıs elamanlardan tedarik edebilmesini müm-

kün kılacak şekilde 2847 sayılı kanunla bazı tadiller yapılmasını amaç tutan bu lâyiha esas itibarile encümenimizce de muvafık görülmüştür.

Maddelerde yapılan bazı değişikliklerle Yüksek Reisliğe sunulur.

Nafra E. Reisi	M. M.	Kâtib
Erzincan	Kayseri	Manisa
A. İtter	A. H. Kalaç	Osman
Afyon K.	Afyon K.	Elâziz
M. Gönenç	C. Akçın	F. Z. Çiyiltepe
Eskişehir	İçel	İzmir
A. Özdemir	F. Mutlu	S. Epikmen
Kars	Kastamonu	Samsun
B. Öngören	S. Erkman	Dr. A. Sirel
Tokad	İçel	
S. Üke	H. Saydam	

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Esas No. 1/761

Karar No. 45

15 - IV - 1937

Yüksek Reisliğe

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair olan 2847 sayılı kanunun bazı maddelerini değiştirmek üzere hazırlanıp Başvekâletin 30 mart 1937 tarih ve 6/1073 sayılı tezkeresiyle Büyük Meclise sunulan kanun lâ-yihası Nafia encümenince müzakereden sonra encümenimize tevdi kılınmıştır. Kanun lâ-yihası encümende Nafia vekili Ali Çetinkaya ve Maliye vekâleti memuru bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Cümhuriyetin büyük eseri olan demiryolu inşaatının ilerlemesi, bir taraftan da imtiyazlı şirketlerin satın alınması, şimendifer işletme hacmini bilhassa son yıllarda şiddetle artırmıştır. Kadroların da bu nisbette kıymet ve kemmiyet itibarile genişlemesi tabii olduğundan encümenimiz Hükûmetce bu yolda, düşünülenleri ihtiva eden lâ-yihayı esas itibarile kabul etmiştir. Lâ-yihada ilmî ehliyetle fazlaca yer verildiği gibi şimendiferciliğin tam meslekî bir taazzuv olmasına ve diğer Devlet hizmetleriyle muadelet halinde bulunmasına da itina edilmiştir.

Maddelerin müzakeresinde birinci madde aynen kabul edilmiştir.

İkinci maddedeki stajiyerlere ve muvakkat alınacak amelelere aid hükümler tertib nokta-

sından daha çok üçüncü maddeyi alâkalandırıldığından son iki fıkra oraya nakledilmiştir.

Üçüncü maddede bazı kelime tashihleri yapılmış ve Devlet hizmetinde ücretli bir vazifeden İşletme idaresine geçeceklerin muadelet dereceleri tavzih edilmiştir.

Onuncu maddeyi tadil eden 6 ncı maddedeki hizmet tabiri ise hizmet müddeti olarak tadil edilmiştir.

On birinci maddeyi tadil eden 7 nei maddedeki «yüksek tahsil» tabiri, «yüksek mekteb mezunu olmak» şeklinde ifade edilmiş ve lise muadili olan sanat veya meslek tahsili tasrih olunmuştur.

Yeni kadrolara geçişte derecesinden yüksek maaş alanların verilmekte devam olunacak farklarının tekaüd aidatına tâbi olması icab edeceği verilen izahlardan anlaşılmiş ve muvakkat madde buna göre tatil edilmiştir.

Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye En. Reisi Na.	M. M.	Kâtib
Malatya	Isparta	Çankırı
M. Nedim Zabcı	Kemal Ünal	M. Önsay
Aydın	Gümüşane	İzmir
Adnan Ertekin	Ş. Öndersev	Kâmil Dursun
Bursa	İğel	
Dr. Galib Kahraman	E. İnankur	

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 99

Esas No. 1/761

4 - V - 1937

Yüksek Reisliğe

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair olan 2847 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında olup Başvekâletin 30 mart 1937 tarih ve 6/1073 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâ-yihası Nafia ve Maliye encümenleri mazbatalarile birlikte Encümenimize verilmiş olmakla Nafia vekâleti Siyasî müsteşarı Sırrı Day ve Devlet demiryolları ve limanları ve Maliye vekâleti namına Bütçe ve Malî kontrol umum müdürleri hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu.

Bu lâyiha Devlet demiryolları ve limanları idaresi memurluklarına tahsil görmüş olanların rağbetini celb edecek surette 2847 sayılı kanunla kabul edilen esaslarda bazı değişiklikler yapılmasını ve kanunun tatbikatında görülen bazı noksanların ikmalini istihdaf etmektedir.

Demiryolu şebekesinin gün geçtikçe büyümesi ve bu nisbette de hizmetlerin çoğalması ve ehemmiyet kesbetmesi bu idaredeki tahsil görmüş memur adedinin artırılmasını zarurî kılmakta ve tatbikatta görülen bazı noksanların ikmalini de icab ettirmekte bulunduğundan lâyiha Encümenimizce esas itibarile kabul olunmuştur. Yapılan değişiklikler şunlardır:

Birinci maddedeki değişikliğin tekaüd kanununa mütenazır olmak üzere (Müseceel) kelimesinin ilâvesinden başka bir farkı ihtiva etmediği, yalnız memur derecelerini gösteren cetvele daha küçük aylıkla adam istihdamına imkân olmak üzere 19/III derecesinin eklendiği anlaşılmış olmakla aynen kabul olunmuştur.

İkinci maddede yapılan değişiklik: Bu maddenin son fıkrasındaki stajiyerlere aid hükmün münasabeti itibarile üçüncü maddeye alınmasından ve kanuna bağlı 2 numaralı cetvelde 5, 6 ncı dereceler arasındaki tedahülü kaldırmak maksadile küçük bir tadil yapılmasından ibaret bulunduğu anlaşılmalı bu da aynen kabul olunmuştur.

Üçüncü maddedeki değişiklik; mevcut hükümlere göre tahsil görmüş olanların kabul olabilecekleri dereceleri birer kademe daha arttırmaktan ve yüksek tahsil görenleri tahsil müddetlerine göre sınıflara ayırarak fazla müddet tahsil görenleri diğerlerinden daha farklı muameleye tâbi tutmaktan, Nafia vekilinin tasvib edeceği idarî, teknik ve meslekî zaruretlerin icabı olarak Devlet memurlarından alınacakların bu kanuna bağlı (1) numaralı cetveldeki muadilinin bir derece yükseğine kadar alınabilmesinden ve idare hizmetinden cezaen olmamak şartile her hangi bir sebeble ayrılanların da eski dereceleriyle ve Nafia vekilinin tensibile tekrar hizmete almabilmelerinden ve daha bazı lüzumlu kayidler ve ilâvelerden ibaret bulunmaktadır. Bunlar esas itibarile kabul olunmuş ancak 3074 numaralı kanunla tesis olunan Teknik okulu mezunlarının bu idarenin en fazla muhtaç bulunduğu bir sınıf olmaları sebebiyle teklif olunan 13 ncü derece yerine 12 ncü dereceye alınmalarını ve bunların kanunun 11 ncı maddesile kanunun neşri zamanında idarede müstahdem bulunanlara verdiği haklardan istifade eylemelerinin münasib olacağı düşünülerek bunlara aid kısım o eşkilde yazılmak ve stajiyerlerin daimî memuriyetlere nasıl geçecekleri de tesbit olunmak ve bazı ibare tashihleri de yapılmak suretile kanunun üçüncü maddesini değiştiren lâyihanın üçüncü maddesile 11 ncı maddesini değiştiren 7 ncı madde yeniden yazılmıştır.

Dördüncü madde ile kanunun 6 ncı maddesi değiştirilmektedir. Bu değişiklik de idarî lüzum veya sıhhi sebeplerden dolayı buldukları derecenin bir aşağı derecesine kaldırılan memurların haklarını muhafaza maksadile maddede bir kayid konulmasından ve kanunun diğer hükümlerile tenakuz halinde bulunan her dereceye tekabül eden aylık o derecedeki vazife için dir hükmününün çıkarılmasından ibaret bulunmakta olup yerinde görülen bu tadil şekle aid

değişiklikle kabul olunmuştur.

Beşinci madde kanunun 8 nci maddesini değiştirmektedir. Bu değişikliklerden yalnız stajiyer memurların da memur namzetleri gibi muameleye tâbi tutulmalarını temin maksadile maddeye stajiyerlerin de ilâvesinden ibaret olan değişiklik memur namzetleri kaydinin maddede lüzumsuz olduğu anlaşıldığından kaldırılmak suretile kabul olunmuş, diğer değişiklik müzakere sırasında Hükûmetin de muvafakati üzerine kaldırılarak madde bu esasa göre yeniden yazılmıştır.

Altıncı madde ile yapılan değişiklik, kanunda millî Hükûmetin Anadolu hattına veziyet ettiği tarih denecek iken Demiryolları idaresinin teşkil edildiği tarih denmek suretile yapılmış olan bir yanlışlığın tashihinden ibaret olmakla aynen kabul olunmuştur.

Muvakkat ikinci maddenin değiştirilmesini mucib olan sebep yerinde görülerek aynen kabul olunmuştur.

Bu kanunla yapılan değişiklikler bazı memuriyet derecelerini yükseltmekte ve bu suretle 7 milyon lirayı geçen maaş tahsisatından bu tadilin

senede iki yüz bin lira kadar bir farkı mucib olacağı anlaşılmakta olup bu miktarın birden bire bütçeye yüklenmemesi için bu değişiklik sebebiyle terfi müddetlerini doldurmadan mafevk dereceye geçen memurların mafevk derece maaşlarını alamıyacaklarının bir muvakkat madde ile tesbiti muvafık olacağı düşünülmüş ve Hükûmetle mutabık kalmarak böyle bir hüküm lâyhaya eklenmiştir.

Bu suretle yeniden hazırlanan lâyiha umumî heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisiğe sunuldu.

Reis	R. V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Şeref Özkan	M. Ünsal	R. Karadeniz
Kâtib		
İstanbul	Balıkesir	Edirne
F. Öymen	E. Adakan	F. Kaltakkıran
Gümüşanne	İzmir	Ordu
D. Sakarya	K. İnanç	H. Yalman
Seyhan	Sivas	Yozgad
Naci Eldeniz	Remzi Çiner	S. İçöz
Muş		
Şevki Çiloğlu		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair olan 2847 numaralı kanunun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1 — 2847 sayılı kanunun birinci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

(Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum müdürlüğü daimî ve müseccel memur ve müstahdemlerinin seri ve derecelerile aylıkları ve bunlardan gündelikle çalışanların aylık tutarı ilişik 1 numaralı cetvelde gösterilmiştir.)

MADDE 2 — 2847 sayılı kanunun ikinci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

(Devlet Demiryolları atelyelerinde saat hesabı daimî olarak çalıştırılacak aylıkların en aşağı ve en yukarı miktarları ilişik 2 numaralı cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde 6 ncı dereceden 9 dereceye kadar olanlara kademe zammı verilmez. 9 ve daha aşağı derecelerdeki münhallere kanunun 3 ncü maddesindeki kayıtlar dahilinde girebilecekleri derecenin asgarî ücreti verilmek şartıyla bidayeten umum müdürlükçe stajiyer alınabilir. Gerek fevkalâde ahvalde ve gerekse yolun daimî bakımı için mevcut münhal kadrolar karşılık gösterilmek suretiler ve vekâletin vereceği talimat dairesinde daha aşağı ücretle muvakkat olarak amele kullanılabilir.)

MADDE 3 — 2847 sayılı kanunun 3 ncü maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

(Birinci maddeye ilişik 1 numaralı cetveldeki derecelere tekabül eden hizmetler ilişik 3 numaralı cetvelde gösterilmiştir. Devlet Demiryollarına ilk defa girmek isteyenlerin menşelerine ve tahsil sınıflarına göre aşağıdaki derecelere kabulleri caizdir.

A) Orta mekteb mezunu olanlar 16 ncı dereceye,

B) Lise veya muadili mekteplerden veya orta tahsille aynı zamanda meslek tahsilini veren en az 5 yıllık meslek mekteplerinden mezun olanlar 14 ncü dereceye, lise derecesinde bir tahsil üzerine en az bir senelik mesleki tahsil yapmış veya kurs görmüş olanlar ve yahud B. fıkrasmda zikredilen 5 yıllık meslek mekteplerinden mezun olub da en az daha iki yıllık yüksek bir meslek tahsilini bitirmiş olan-

NAFIA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair olan 2847 numaralı kanunun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükümetin birinci maddesi aynen.

MADDE 2 — Hükümetin ikinci maddesi aynen.

MADDE 3 — 2847 sayılı kanunun üçüncü maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

(Birinci maddeye ilişik bir numaralı cetveldeki derecelere tekabül eden hizmetler ilişik üç numaralı cetvelde gösterilmiştir. Devlet demiryollarına ilk defa girmek isteyenlerin menşelerine ve tahsil sınıflarına göre aşağıdaki derecelere kabulleri caizdir.

A - Orta mekteb mezunu olanlar on altıncı dereceye,

B - Lise veya muadili mekteplerden veya orta tahsille aynı zamanda meslek ve sanat tahsilini veren en az beş yıllık meslek mekteplerinden mezun olanlar on dördüncü dereceye, lise derecesinde bir tahsil üzerine en az bir senelik mesleki tahsil yapmış veya kurs görmüş olanlar veyahud (B) fıkrasmda zikredilen beş yıllık meslek mekteplerinden mezun olubda en az daha iki yıllık yüksek bir meslek tahsilini bi-

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretine dair olan 2847 numaralı kanunun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükümetin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — 2847 sayılı kanunun ikinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Devlet Demiryolları atölyelerinde saat hesabına daimî olarak çalıştırılanlara verilecek aylıkların en aşağı ve en yukarı miktarı ilişik 2 numaralı cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde 6 ncı dereceden 9 ncu dereceye kadar olanlara kademe zammı verilmez.)

MADDE 3 — 2847 sayılı kanunun 3 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Birinci maddeye ilişik 1 numaralı cetveldeki derecelere tekabül eden hizmetler ilişik 3 numaralı cetvelde gösterilmiştir.

Devlet Demiryollarına ilk defa girmek isteyenlerin menşelerine ve tahsil sınıflarına göre aşağıdaki derecelere kabulleri caizdir:

A - Orta mekteb mezunu olanlar 16 ncı dereceye,

B - Lise veya muadili mekteplerden veya orta tahsille aynı zamanda meslek veya sanat tahsilini veren en az beş yıllık meslek mekteplerinden mezun olanlar 14 ncü dereceye, lise derecesinde bir tahsil üzerine en az bir senelik meslekî tahsil yapmış veya kurs görmüş olanlar ve yahud bu fıkrada zikredilen beş yıllık meslek mekteplerinden mezun olub ta en az daha iki yıllık yüksek bir meslek tahsilini bitirmiş olanlar 13 ncü

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair olan kanunun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükümetin birinci maddesi aynen.

MADDE 2 — Maliye encümeninin ikinci maddesi aynen.

MADDE 3 — Mezkûr kanunun üçüncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Birinci maddeye ilişik (1) numaralı cetveldeki derecelere tekabül eden hizmetler ilişik (3) numaralı cetvelde gösterilmiştir. Devlet demiryolları vet limanları işletme idaresine ilk defa girmek isteyenlerin menşe ve tahsillerine göre aşağıdaki derecelere kabulleri caizdir.

A) Orta mekteb mezunları on altıncı dereceye,

B) Lise veya muadili mektebler mezunları on dördüncü dereceye,

C) Teknik okulu ve muadillerinden mezun olanlar on ikinci dereceye,

D) Tahsil müddeti beş seneye kadar olan yüksek mekteb mezunları on birinci dereceye (tahsil müddeti üç seneden az olan yüksek mekteb mezunlarının ilk terfi müddeti bir sene uzatılır. Üç seneden fazla olanların ilk terfi müd-

Hü.

Na. E.

lar 13 nci dereceye.

C) 5 seneye kadar tahsilli yüksek mekteb mezunları 11 nci dereceye.

(Yüksek tahsil müddeti 3 seneden az olan mekteb mezunlarının eksik müddetleri, üst dereceye terfi etmeleri için doldurmaları lâzım gelen müddete, üç seneden fazla olanların fazla geçen her sene kıdemlerine eklenir.)

6 senelik yüksek mekteb mezunları 10 ncu dereceye, yüksek tahsili yurdda yaptıktan sonra ecnebi bir memlekette muayyen bir meslek için ihtisas tahsili veya yurdda lise tahsilini ikmal etmekle beraber ecnebi bir memlekette yüksek tahsil üzerine muayyen bir meslek için ihtisas tahsilini yapanlar 9 ncu dereceden hizmete alınırlar.

10, 11, 13, 14, 16 dereceye alıncak olanlardan garb lisanlarından birine vukufu imtihanla belli olanlar bir derece daha yükseğine alınırlar.

D) D. serisindeki derecelere kabul olunabilmek için en az türkçe okur yazar olmak şarttır.

Ancak umumî müdür ve muavinleriyle hukuk işleri müdürü, avukatlar ve doktorlar, derece kayıdlerinden müstesna olduğu gibi diğer Devlet dairelerinin maaşlı memurlarının buldukları derecenin bir yükseğine kadar idarenin teknik vazifelerine alınmaları caizdir.

Bu suretle nakledilenlerin eski memuriyetlerindeki kıdem hakları mahfuz olmakla beraber nakil zamanına kadar olan tekaüd haklarının idare sandığına intikal şekli ayrı bir kanunla tesbit edilecektir. İdare hizmetinden cezaen olmamak şartile her hangi bir sebeble ayrılanlar da eski dereceleri ve Nafra vekilinin tensibile hizmete alınırlar.

tirmiş olanlar on üçüncü dereceye,

C - 5 seneye kadar tahsilli yüksek mekteb mezunları on birinci dereceye,

(Yüksek tahsil müddeti üç seneden az olan mekteb mezunlarının eksik müddetleri, üst dereceye terfi etmeleri için doldurmaları lâzım gelen müddete, üç seneden fazla olanların fazla geçen her sene kıdemlerine eklenir).

6 senelik yüksek mekteb mezunları onuncu dereceye, yüksek tahsili yurdda yaptıktan sonra ecnebi bir mektebde muayyen bir meslek için ihtisas tahsili veya yurdda lise tahsilini ikmal etmekle beraber ecnebi bir memlekette yüksek tahsil üzerine muayyen bir meslek için ihtisas tahsilini yapanlar dokuzuncu dereceden hizmete alınırlar.

10, 11, 13, 14, 16 dereceye alıncak olanlardan garp lisanlarından birine vukufu imtihanla belli olanlar bir derece daha yükseğine alınabilirler.

D - D. serisindeki derecelere kabul olunabilmek için en az Türkçe okur yazar olmak şarttır.

Ancak Umumî müdür ve muavinleriyle hukuk işleri müdürü, avukatlar ve doktorlar, derece kayıdlerinden müstesna olduğu gibi diğer Devlet dairelerinin maaşlı, ücretli memurlarının buldukları derecenin bir yükseğine kadar idarenin teknik ve idarî vazifelerine alınmaları caizdir.

Bu suretle nakledilenlerin eski memuriyetlerindeki kıdem hakları mahfuz olmakla beraber nakil zamanına kadar olan tekaüd haklarının idare sandığına intikal şekli ayrı bir kanunla tesbit edilecektir. İdare hizmetinden cezaen olmamak şartile her hangi bir sebeble ayrılanlar da eski derecelerinde ve Nafra vekilinin tensibile hizmete alınırlar.

Mal. E.

B. E.

dereceye,

C - Beş seneye kadar tahsilli yüksek mekteb mezunları 11 nci dereceye,

(Yüksek tahsil müddeti üç seneden az olan mekteb mezunlarının eksik müddetleri, üst dereceye terfi etmeleri için doldurmaları lâzım gelen müddete, üç seneden fazla olanların fazla geçen her sene kıdemlerine eklenir.)

Altı senelik yüksek mekteb mezunları onuncu dereceye, yüksek tahsili yurttan yaptıktan sonra ecnebi bir memlekette muayyen bir meslek için ihtisas tahsili veya yurttan lise tahsilini ikmal etmekle beraber ecnebi bir memlekette yüksek tahsil üzerine muayyen bir meslek için ihtisas tahsilini yapanlar dokuzuncu dereceden hizmete alınırlar.

10, 11, 13, 14, 16 nci dereceye alınacak olanlardan garp lisanından birine vukufu imtihanla belli olanlar bir derece daha yükseğine alınırırlar.

D - D. serisindeki derecelere kabul olunabilmek için en az türkçe okur yazar olmak şarttır.

1 numaralı cetvelin 9 ve daha aşağı derecelerindeki münhallere bu maddedeki kayıtlar dahilinde girebilecekleri derecenin asgarî ücreti verilmek şartile bidayeten umum müdürlükçe stajiyer alınabilir.

Gerek fevkalâde ahvalde ve gerekse yolun daimî bakımı için mevcut münhal kadrolar karşılık gösterilmek suretile ve vekâletin vereceği talimat dairesinde daha aşağı ücretle muvakkat olarak amele kullanılabilir.

Umumî müdür ve muavinleriyle hukuk işleri müdürü, avukatlar ve dokturlar derece kayıtlarından müstesna olduğu gibi diğer Devlet dairelerinin maaşlı memurlarının buldukları derecelerin bir yükseğine ve ücretli olanların da ücretleri tutarının bu kanuna bağlı 1 numaralı cetveldeki muadilinin (muadili iki derecede ise bunlardan yüksek derecenin) bir derece yükseğine kadar idarenin teknik ve idarî vazifelerine alınmaları caizdir.

Bu suretle neklidilenlerin eski vazifelerindeki kıdem hakları mahfuz olmakla beraber nakil zamanına kadar olan tekaüd haklarının idare sandığına intikal şekli ayrı bir kanunla tesbit edilecektir.

İdare hizmetinden cezaen olmamak şartile

detleri ise üç seneden fazla olan tahsil müddetlerinin nisfî kadar kısaltılır).

E) Altı senelik ve daha ziyade yüksek mekteb mezunları onuncu dereceye,

F) Yüksek tahsilden sonra yabancı memleketlerde muayyen bir meslek için ihtisas tahsili yapanlar dokuzuncu dereceye,

G) Dokuzuncu dereceden aşağıya (dokuz hariç) alınacak olanlardan yabancı bir dile vukufu imtihanla belli olanlar bir derece daha yükseğine alınabilecekleri gibi lise ve orta mekteb mezunlarından en az bir sene munzam bir tahsil devresi geçirenler de alınabilecekleri derecenin bir derece yükseğine alınabilirler.

(D) Serisindeki derecelere kabul olunabilmek için en az türkçe okur yazar olmak şarttır.

(1) numaralı cetvelin dokuz ve aşağı derecelerindeki münhallere yukarıki kayıtlar dahilinde girebileceklerin o dereceye muhassas asgarî aylığı geçmemek üzere bidayeten Umum müdürlükçe stajiyer olarak alınabilmeleri caiz olduğu gibi (2) numaralı cetvelin 1 - 6 nci derecelerine de kezaik her derecenin asgarî aylığını geçmemek üzere stajiyer alınabilir. Stajiyerler ehliyet göstermek şartile daimî memuriyetlere tayin ve tescil edilirler.

Bu kanuna bağlı (2 ve 3) numaralı cetvellerdeki işçi ve ameleğe aid yapılacak kadroların münhallerinde daha az ücretli muvakkat işçi ve amele istihdamı caizdir.

Umum müdür ve muavinleriyle hukuk işleri müdürü, avukatlar ve doktorlar yukarıki kayıtlardan müstesna olarak tayin olunabilecekleri gibi Devlet dairelerinin maaşlı memurlarının buldukları derecenin bir yükseğine kadar (6/1, 6/2 dereceleri muadelette altıncı derece sayılır) ve ücretli olanlar da ücretleri tutarının bu kanuna bağlı (1) numaralı cetveldeki muadilinin bir derece yükseğine kadar Nafta vekili tarafından görülecek idarî ve meslekî zaruretlere binaen idarece tanzimleri caizdir. Bu suretle alınacakların eski vazifelerindeki kıdem hakları mahfuz olduğu gibi nakil zamanına kadar geçen tekaüd haklarının idare hizmetine intikal şekli Hükümetçe 1937 senesi zarfında Büyük Millet Meclisine tevdi olunacak bir kanun lâyihasile tesbit edilir. İdarî zaruretlere veya meslekî ihtisaslara binaen (B ve C) serile-

MADDE 4 — 2847 numaralı kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

(Bidayeten tayin olunacak memur ve müstahdemlere alacakları derecenin ve bir kaç kısma ayrılan derecelerde her kısmın en az aylığı tahsis olunur. İnzibatî kararlar veya kabiliyetsizlik dolayisile veyahut kendi arzusu ile buldukları derecenin bir aşağı dereceye kaldırılanlar için evvelki dereceleri mükteseb bir hak teşkil etmez. Ancak, idarî lüzum veya sihhî sebebler müstesnadır.

Cezaen yapılan tenzillerde tenzile uğrayan memur ve müstahdemine indikleri derecenin asgarisine kıdemlerine göre kademe zammı ilâve edilmek suretile maaş verilir. Diğer sebeblerle tenzile uğrayanların alacakları maaş bir aşağı derecenin azamisini geçmezse ücretlerini muhafaza ederler. Geçerse azamiye irca olunur.

MADDE 5 — 2847 numaralı kanunun 8 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

(Terfi eden her memur ve müstahdeminin yeni aylığı aşağıdaki esasa göre tayin edilir.

A) Müseccel hizmeti 10 seneyi geçmeyenlere terfi ettiği derecenin en azı verilir.

B) Hizmeti 10 seneyi geçenlere terfi ettiği derecenin en az mikdarı ile 10 seneden fazla olan her tam hizmet senesi için o derecenin bir senelik kademe zammının mecmuu verilir. 20 seneden fazla hizmet seneleri hesaba katılmaz.

C) Ancak, ücretleri tedahül eden dereceler arasındaki terfilerde memurun almakta olduğu ücreti ile geçdiği derecenin asgarisi arasındaki fark alacağı kademe zammından fazla ise bu fazla ile beraber terfilerde en az artma mikdarı olarak geçtiği derecenin hisasında gösterilen mikdar verilir, noksan ise bu noksanlık alacağı kademe zammı mikdarına iblağ ve en az artma mikdarı da bunun üzerine eklenir. Şayet kademe zammına müstekah değilse almakta olduğu ücrete yalnız terfilerde

MADDE 4 — Hükûmetin 4 ncü maddesi aynen.

MADDE 5 — Hükûmetin 5 nci maddesi aynen.

Mal. E.

her hangi bir sebeble ayrılanlar da eski dereceleri ve Nafra vekilinin tensibi ile hizmete almabilirler.)

MADDE 4 — Hükûmetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Hükûmetin beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. E.

rindeki her dereceye İcra Vekilleri Heyeti kararile bidayeten memur alınabilir. İdare hizmetinden cezaen olmamak şartile her hangi bir sebeble ayrılanlar da eski dereceleri ve Nafra vekilinin tensibile tekrar hizmete almabilirler.

MADDE 4 — Mezkûr kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Bidayeten tayin olunacak memur ve müstahdemlere alınacakları derecenin ve bir kaç kısma ayrılan derecelerde her kısmın en az aylığı tahsis olunur. İnzibatî kararlar veya kabiliyetsizlik dolayisile veyahud kendi arzusu ile buldukları dereceden bir aşağı dereceye kaldırılanlar için evvelki dereceleri mükteseb bir hak teşkil etmez. Ancak idarî lüzum veya sıhhî sebebler müstesnadır.

Cezaen yapılan tenzillerde memurun aylığı bulunduğu derecedeki kıdemi indiği derecedeki eski kıdemine eklenmesi suretile hesap ve tesbit edilir.

İdarî lüzum veya sıhhî sebeblerle tenzile uğrıyanların alacakları aylık geçtikleri derecenin azamisini tecavüz etmezse aylıklarını muhafaza ederler. Geçerse azamiye irca olunur.

MADDE 5 — Mezkûr kanunun 8 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Terfi eden her memur ve müstahdem için yeni aylığı aşağıdaki esasa göre tayin edilir.

A) Müseccel hizmeti on seneyi geçmeyenlere terfi ettiği derecenin en azı verilir.

B) Hizmeti on seneyi geçenlere terfi ettiği derecenin en az miktarı ile on seneden fazla olan her tam hizmet senesi için o derecenin bir senelik kademe zammının mecmuu verilir. Yirmi seneden fazla hizmet seneleri hesaba katılmaz.

C) Yukarı dereceye terfi için bulunduğu derecede en az üç sene hizmet şarttır. Yüksek mekteb mezunuarı için bu müddet iki senedir. Stajiyer memurlar bu hükümden müstesnadır. Müddetini doldurmadan yukarı dereceye veya birden fazla yukarı derecelere terfi edenler eski ve sırasile aradaki derece aylıkları birer terfi müddetince almadan geçtikleri derece aylıklarını alamazlar.

Hü.

Na. E.

en aşağı verilecek miktar ilâve olunur.

D) Yukarı dereceye terfi için bulunduğu derecede en az 3 sene hizmeti şarttır. Yüksek mekteb mezunları için bu müddet iki senedir. stajiyer bir memur ile memur namzedleri bu hükümden mstesnadır. Müddetini doldurmadan yukarı dereceye veya birden fazla yukarı derecelere terfi edenler eski ve sırasile aradaki derece aylıkları birer terfi müddetince almadan geçtikleri derece aylıklarını alamazlar.)

MADDE 6 — 2847 sayılı kanunun 10 ncu maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

Bu kanunda yazılı hizmetler Millî Hükûmetin Anadolu hattına vaziyet ettiği 25 mart 1920 tarihinden sonra bu idarede müseccel olarak geçirilen hizmetlerdir.

Ancak sonradan bu idareye intikal eden ve edecek olan demiryolları memur ve müstahdemlerin hizmetleri intikal tarihinden başlar.

MADDE 7 — 2847 numaralı kanunun 11 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

(Buldukları hizmet şubelerindeki ihtisas ve kabiliyetlerine göre (D.) serisinde bulunanlar (C.) serisinin, (C.) serisinde bulunan (B.) serisinin azamî derecelerine kadar terfi edebilirler. (A.) serisine çıkabilmek için yüksek tahsil şarttır. Ancak 2847 sayılı kanunun neşri tarihinde (B.) serisinde bulunan memurlarla lise veya muadili meslek mektebi mezunu olup da mesleklerinde ihtisas ve ehliyetleri görülenler (A) serisinin 5 nci derecesine kadar terfi edebilirler.)

MUVAKKAT MADDE 1 — 2847 sayılı kanunun muvakkat ikinci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

(Eğer eski aldığı miktar kanunun hükümlerine göre memur ve müstahdeminin bulunacağı derecenin azamî miktarını tecavüz ederse memur ve müstahdem fazlasını ilk terfi tarihine kadar alır.)

MADDE 6 — Hükûmetin 6 ncı maddesi aynen.

MADDE 7 — Hükûmetin 7 nci maddesi aynen.

MUVAKKAT MADDE 1 — 2847 numaralı kanunun muvakkat ikinci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

(Eğer eski aldığı miktar kanunun hükümlerine göre memur ve müstahdeminin bulunduğu derecenin azamî miktarını tecavüz ederse farkı, memur ve müstahdeme terfi zamanları ile telâfi edilinceye kadar verilir ve bu fark tekaüd aidatına tâbi tutulmaz.

Mal. E.

B. E.

MADDE 6 — 2847 sayılı kanunun 10 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Bu kanunda yazılı hizmet müddetleri Millî Hükûmetin Anadolu hattına vaziyet ettiği 25 mart 1920 tarihinden sonra bu idarede müseccel olarak geçirilen hizmet müddetleridir.

Ancak bu tarihten sonra bu idareye intikal eden ve edecek olan demiryolları memur ve müstahdemlerinin hizmetleri intikal tarihinden başlar.)

MADDE 7 — 2847 sayılı kanunun 11 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Buldukları hizmet şubelerindeki ihtisas ve kabiliyetlerine göre (D) serisinde bulunanlar (C) serisinin, (C) serisinde bulunanlar (B) serisinin azamî derecelerine kadar terfi edebilirler. (A) serisine çıkabilmek için yüksek mekteb mezunu olmak şarttır. Ancak 2847 sayılı kanunun neşri tarihinde (B) serisinde bulunan memurlarla lise veya muadili ve yahud orta tahsille aynı zamanda meslek veya sanat tahsilini veren en az beş yıllık meslek veya sanat mektebi mezunu olup ta mesleklerinde ihtisas ve ehliyetleri görülenler (A)serisinin 5 nci derecesine kadar terfi edebilirler.)

MUVAKKAT MADDE — 2847 sayılı kanunun muvakkat ikinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Eğer eski aldığı miktar bu kanun hükümlerine göre memur ve müstahdemin bulunduğu derecenin azamî miktarını tecavüz ederse farkı, memur ve müstahdeme terfi zamlarile telâfi edilinceye kadar verilir ve bu fark geçmiş müddetler de dahil olmak üzere tekaüd aidatına tâbi tutulur.)

MADDE 6 — Maliye encümeninin 6 nci maddesi aynen.

MADDE 7 — Mezkûr kanunun 11 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(D) Serisine girmek hakkını haiz olanlar (C) serisindeki ve (C) serisine girmek hakkını haiz olanlar (B) serisindeki vazifelere ihtisas ve kabiliyetlerine göre terfi edebilirler.

(A) Serisine terfi için yüksek tahsil görmek şarttır. Ancak 2847 numaralı kanunun meriyeti tarihi olan 1 haziran 1936 tarihinde (B) serisinde müstahdem olan memurlardan veya teknik okul ve muadili mezunlarından ehliyet ve liyakati görülenler (A) serisinin altıncı derecesine kadar (6/1 dahil) terfi ettirebilirler.

MUVAKKAT MADDE 1 — Maliye encümeninin muvakkat maddesi aynen.

Hü.

Na. E.

MADDE 8 — Bu kanun neşri tarihinden mu-
teberdir.

MADDE 9 — Bu kanunun tatbikına Nafia
ve Maliye vekilleri memurdur.

24 - III - 1937

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>I. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal.V. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. R. Aras</i>	<i>Dr. R. Saydam</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>M. Erkmen</i>

MADDE 8 — Hükûmetin 8 nci maddesi ay-
nen.

MADDE 9 — Hükûmetin 9 ncu maddesi ay-
nen.

Mal. E.

B. E.

MUVAKKAT MADDE 2 — Dereceleri bu kanunla yükseltlen memurlar terfi etmiş gibi muamele görürler ve ancak sırasile terfi müddetlerini doldurmadan yeni derece aylığını alamazlar.

MADDE 8 — Hükûmetin 8 nci maddesi aynen.

MADDE 9 — Hükûmetin 9 ncu maddesi aynen.

MADDE 8 — Hükûmetin sekizinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9 — Hükûmetin dokuzuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifine bağlı

[1] NUMARALI CETVEL

Seri	Derece	Aylık		Her iki senede bir yapılacak kademe zammının bir yıllık miktarı Lira	Tarifede en aşağı artma miktarı Lira	
		En aşağı Lira	En yukarı Lira			
A.	1	601	700	6, 67		
	2	501	600	6, 67		
	3	451	500	3, 26		
	4	401	450	3, 26		
	5	321	360	2, 60		
	6/I	281	320	2, 60		
	6/II	244	280	2, 40		
B.	7	208	243	2, 33		
	8	177	207	2, 00		
	9	151	176	1, 66		
C.	10	130	150	1, 33		
	11	113	129	1, 08		
	12	97	112	1, 00	2, 25	
	13	83	98	1, 00	2, 25	
	14	74	89	1, 00	2, 00	
	15	67	82	1, 00	2, 00	
	16	61	76	1, 00	1, 75	
	D.	17/1	57	72	1, 00	1, 75
		17/II	53	68	1, 00	1, 50
		17/III	49	64	1, 00	1, 50
18/I		46	61	1, 00	1, 50	
18/II		43	58	1, 00	1, 25	
18/III		40	55	1, 00	1, 25	
19/I		37	52	1, 00	1, 25	
	19/II	33	48			
	19/III	24	39			

Hükümetin teklifine bağlı

[2] NUMARALI CETVEL

Dere.	Vazife	Aylık		Her iki senede bir yapılacak kademe zammının bir senelik miktarı Lira	Tarifede en aşağı artma miktarı Lira
		En aşağı Lira	En yukarı Lira		
1	S. 1 usta	100	125	1, 66	1, 70
2	S. 2 usta	90	115	1, 66	1, 66
3	S. 1 işçi	77	95	1, 20	1, 00
4	S. 2 işçi	59	76	1, 13	1, 00
5	işçi muavini	43	58	1, 00	1, 00
6	4 ncü sene çırağı		43		
7	3 » » »		33		
8	2 nci » »		25		
9	1 » » »		21		

[3] NUMARALI CETVEL

Derece	Memuriyetin unvanı	Derece	Memuriyetin unvanı
1	Umumî müdür		kat, S. 2 mesul muhasib, S. 2 atelye müdürü, istatistik âmiri, hukuk işleri âmiri, ziraat müfettişi.
2	Umumî müdür muavinleri, teftiş heyeti reisi,		
3	S. 1 işletme müdürleri, ticaret ve hasılât, yol, hareket, cer maliye ve muhasebe, malzeme reisleri,	7	Matbaa âmiri, fidanlık âmiri, istimlak âmiri, teselüm şefi, sipariş şefi, mühendis şube şefi, elektrik işleri şefi, atelye işletme mühendisi, S. 2 yol atelyesi mmtaka mühendisi, S. 2 mühendis yol ve cer müfettişleri, diplomalı mimar, emniyet tesisatı müfettişi, liman rıhtım müfettişi, S. 2 doktor.
4	S. 2 işletme müdürleri, hukuk işleri müdürü, sıhhat işleri müdürü, zat işleri müdürü, müfettiş, yol ve cer heyeti fenniye müdürleri, müşavir avukat.		
5	Umumî kâtib, 3 ve 4 ncü derece reis ve merkez müdür muavinleri, müfettiş, liman işleri müdürü, demir köprüler heyeti fenniye müdürü, atelyeler müdür muavini, yol atelye müdürü, S. 1 atelyeler müdürü, S. 1 avukat.	8	S. 2 müfettişler, S. 1 telgraf müfettişi, Evrak dosya âmiri, s. 1 merkez fen memuru, (Cer kısmı için teknikum) S. 2 diplomalı mühendis, s. 1 şube şefi, mühendis depo şefi, s. 2 elektrik işleri şefi, s. 1 atelye şube âmiri, ecza medhar şefi, s. 3 doktor, s. 1 gar şefi. Kömür tesellüm şefi.
6/I	İşletme âmiri, liman rıhtım başmüfettişi, başmüfettişler, mütehassıs doktor, cer heyeti fennesinde başmühendis, S. 1 atelyeler müdür muavini, S. 1 mesul muhasibler.	9	Kalem âmiri, murakib, s. 2 mağazacı, s. 1 kimyager, liman şefi, istimlak şefi, s. 1 depo şefi, s. 2 atelye şube âmiri, s. 1 eczacı, başveznedar, sipariş memuru, s. 2 gar şefi, s. 2 şube şefi.
6/II	S. 1 müfettişler, S. 1 mağza şefi, S. 1 doktorlar, S. 1 diplomalı mühendis, S. 1 yol atelyesi mmtaka mühendisi, fabrika kısm âmiri, seferberlik müdürü, S. 2 avu-		

Derece	Memuriyetin unvanı	Derece	Memuriyetin unvanı
10	Kalem şefi, muhasebe, malzeme ve tarife müdekkikleri, s. 1 veznedar, s. 2 kimyager, s. 2 telgraf müfettişi, başressam, s. 2 merkez fen memuru, s. 1 usta başı, s. 2 depo şefi, s. 2 eczacı, s. 1 şefreyon, başmakinist, s. 1 istasyon şefi, müfettiş muavinleri.		
11	Masa şefi, muhasib, tahmil ve tahliye şefi, silo şefi, s. 1 kısım şefi, s. 1 ressam, şefmontör, s. 2 usta başı, s. 1 fidanlık fen memuru, s. 1 tren muayene memuru, s. 3 eczacı, deniz başmemuru, s. 1 makinist, s. 2 istasyon şefi.		
12	S. 1 memur s. 2 veznedar, s. 2 kısım şefi, s. 1 sürveyan, s. 2 fidanlık memuru, s. 2 tren muayene memuru, başpuantör (Atelyelerde) s. 1 montör, s. 2 ressam, s. 1 sabit makinist, başrevizör, römorkör kaptanı, römorkör makinisti, s. 3 istasyon şefi.		
13	S. 1 ambar muhasibi, s. 2 montör, s. 2 makinist, s. 2 sabit makine makinisti, s. 1 nezaret makinisti.		
14	S. 2 memur, s. 1 daktilo, eczacı ve lâboratuar kalfası, başhemşire, s. 2 sürveyan, s. 2 ambar muhasibi, hareket memuru, s. 1 şeftren, başyardımcı, s. 1 telefon tesisat memuru, s. 1 revizör, s. 1 şoför, mezun ateşçi, s. 2 nezaret makinisti.		
14	S. 2 römorkör kaptanı, S. 2 römorkör		
			makinisti.
		15	S. 1 yol çavuşu, S. 2 telefon tesisat memuru, puantör, başmanevracı, S. 1 yardımcı, S. 2 şeftren, S. 2 şoför S. 3 römorkör kaptanı, S. 3 römorkör makinisti.
		16	S. 2 daktilo, kondoktor bağaj, S. 2 yardımcı, S. 2 sabit makinist Etiv makinisti, memur namzedi, S. 3 şoför, S. 2 revizör, mülâzım römorkör kaptanı, mülâzım römorkör makinisti.
		17/I	Hemşire, mavna kaptanı, dalğır, revizör muavini, S. 1 loko ateşçisi.
		17/II	Hasta bakıcı, aherbaş, S. 2 yol çavuşu, kondokör, S. 1 manevracı, S. 2 loko ateşçisi, pompacı.
		17/III	Kamyon şoförü, bilet baskıncısı, maviçi, telefoncu, telgraf çavuşu, S. 2 manevracı, kobyacı.
		18/I	Amele çavuşu, yol çavuş muavini, şakirt, S. 1 lambacı, gardvagon, römorkör ateşçisi, sabit makina ateşçisi.
		18/II	S. 1 bekci S. 1 hademe, bahçıvan, S. 2 lambacı, gardüfren, lavajcı, mağazacı, (Liman, yol, cer ve atelyelerde).
		18/III	S. 2 bekci, S. 2 hademe S. 1 makasçı, hamalbaş, tayfa.
		19/I	S. 1 amele, geçit bekcisi, S. 1 hamal S. 2 makasçı, drezinör.
		19/II	S. 2 amele, S. 2 hamal.
		19/III	S. 3 amele.